

2

अस्माकं परितः आकृतयः

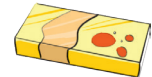
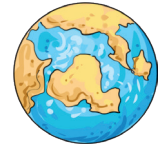
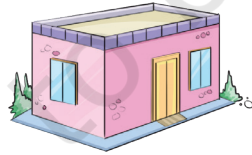
एहि, करवाम

क. चित्रस्थानि विभिन्नानि सङ्गीतवाद्यानि परिशीलयन्तु।

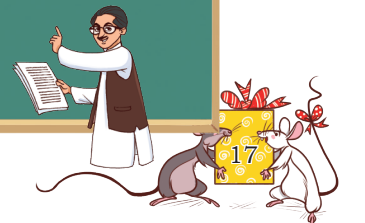
- यानि सङ्गीतवाद्यानि आकारेण ढक्का-सदृशानि सन्ति तत्परितः वर्तुलम् ☐ अङ्कयन्तु।
- यानि सङ्गीतवाद्यानि आकारेण घट-सदृशानि सन्ति तानि चिह्नितानि ☒ कुर्वन्तु।
- यानि सङ्गीतवाद्यानि आकारेण शहनाई-सदृशानि (, ,) सन्ति तानि चिह्नितानि ☒ कुर्वन्तु।
- चर्चा कुर्वन्तु यत् हारमोनियम्-वाद्यस्य आकारः ढक्कावाद्यस्य आकारतः केन प्रकारेण भिन्नः अस्ति ?

ख. भवद्भिः कदापि किमपि संगीतवाद्यं दृष्टम् उत वादितम् ? भवतां सहच्छात्रान् स्वीयानुभवं कथयन्तु।

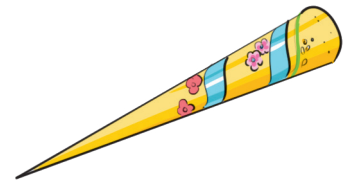
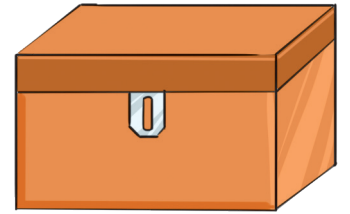
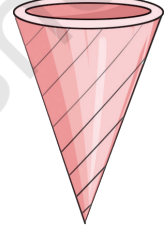
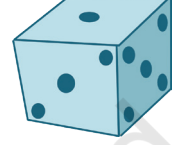
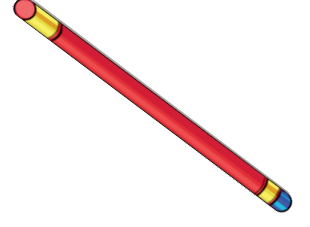
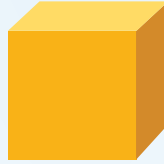
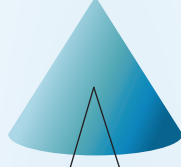
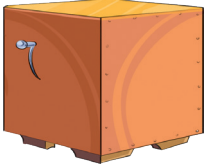
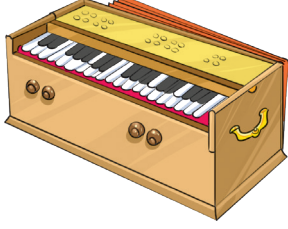
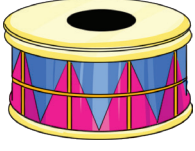
ग. सर्वेभ्यः विषमम् चिह्नितं कुर्वन्तु।

विभिन्नसङ्गीतवाद्यानां आकारेषु समानतायाः विषये चर्चा कुर्वन्तु, उपलब्धानां स्थानीय-सङ्गीतवाद्यानां विषये तेषां वादनपद्धतेः च विषये चर्चा कुर्वन्तु। यथा - मृदङ्ग-ढोलकादयः ताडनेन वाद्यन्ते, वीणा-सारङ्गीत्यादयः तन्त्रीप्रयोगेण वाद्यन्ते, शहनाई, वेणुः इत्यादयः च वायुध्मानेन वाद्यन्ते।

संगीतवाद्यानि वस्तूनि च तेषाम् आकृतिभिः सह योजयत। भवतां कृते एकं योजितम् अस्ति.

हिना आतिफ: च

अहं स्वमित्रस्य
जन्मदिनस्य कृते
एतत् उपहारपेटिकां
अलङ्कर्तुम्
इच्छामि।

मम समीपे पट्टिकाः,
तारकाणि पोम्पोम-
कन्दुकानि च
सन्ति। एहि, एतत्
अलङ्करवाम।

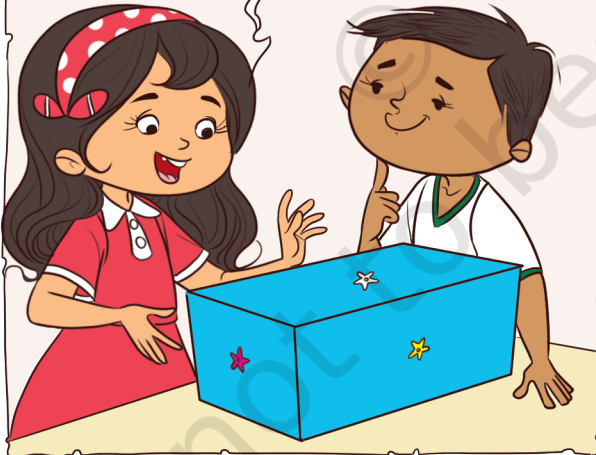

वयं पेटिकायाः
प्रत्येकं मुखस्य
उपरि एकं तारकं
स्थापयिष्यामः।

अहो! सुन्दरं दृश्यते।
अस्माकं कृते कति
तारकाणाम् आवश्यकता
अस्ति इति गणयामि। अस्य
6 मुखानि सन्ति अतः 6
तारकाणि आवश्यकानि।

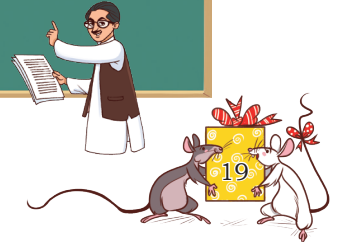
एतत् सुन्दरं दृश्यते।
एतस्य पार्श्वेषु पट्टिकाः
स्थापयामि।

आम्! तदा, अस्माकं कृते प्रत्येकं
पार्श्वस्य धारायाः वा कृते 12 पट्टिकाः
आवश्यकः। काश्चन लघ्व्यः अपि च
काश्चन दीर्घाः।

बालाः घनवस्तूनां यथा सुधाखण्डपेटिका, मार्जनी, सुधाखण्डः इत्येतादृशानां वस्तूनां पार्श्वानि,
धाराः, कोणान् च अनुभवन्तु।

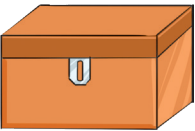

एहि, करवाम

यदि भवद्भिः अपि अधःप्रदत्त-आकृतयः ताराभिः, वर्णपट्टिकाभिः, पोम्पोम-कन्दुकैः च समानपद्धत्या अलङ्करणीयाः, तर्हि तदर्थं कानि कानि वस्तूनि कति आवश्यकानि भविष्यन्ति ?

वस्तु	मुखानां कृते तारकाणां सङ्ख्या	पार्श्वानां/धाराणां कृते वर्णपट्टिकानां संख्या	कोणानां कृते पोम्पोम-कन्दुकानां सङ्ख्या
			
			
			

एहि, विचारयाम

वस्तूनि दृष्ट्वा सारणीं पूरयन्तु।

वस्तु	अहम् एवं प्रकारेण दृश्ये	मुखानि	पार्श्वाः	कोणाः
	घनः			
	घनाभः			
	शङ्कुः			
	वेल्लनम्			
	वर्तुलम्			
	घनाभम्			
	शङ्कुः			
	वेल्लनम्			

एहि, क्रीडाम

स्पर्श कृत्वा कथयन्तु। अहं कः ?

विविधानि मुख-कोण-धार- युक्तानि भिन्नानि वस्तूनि संगृह्णन्तु । कस्यचित् एकस्य बालकस्य नेत्रयोः पट्टिकां बद्धन्तु, सः अन्यैः बालकैः उक्तं किमपि वस्तु चिनोतु । यथा - एतादृशं वस्तु चिनोतु यस्याः एकः एव कोणः अस्ति । एवमेव अन्यैः वस्तुभिः सह निरन्तरं कुर्वन्तु ।

एहि, करवाम -

एतादृशानां वस्तूनां नामानि वदन्तु येषां -

एकः अपि कोणः नास्ति

क. _____
ख. _____
ग. _____

एकः कोणः

क. _____
ख. _____
ग. _____

त्रयः कोणाः

क. _____
ख. _____
ग. _____

_____ कोणाः

क. _____
ख. _____
ग. _____

परियोजना-कार्यम्

एकं स्थूलं पत्रं स्वीकृत्य तेन चतुर्मुखं वस्तु निर्मातुं प्रयत्नं कुर्वन्तु । अनन्तरम् एकमुखं वस्तु निर्मातुं प्रयत्नं कुर्वन्तु ।

येषां वस्तूनाम् एकः द्वौ त्रयः चत्वारः वा कोणाः भवन्ति, तादृशवस्तूनाम् अन्वेषणाय तद्विषये चर्चां कर्तुं च बालान् प्रेरयन्तु। मृत्तिकां पिण्डीं वा उपयुज्य बालाः तादृशानि वस्तूनि निर्मातुं शक्नुवन्ति ।

